

Sygnatura akt II S 23/16

POSTANOWIENIE

Dnia 3 sierpnia 2016 roku

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: SSA Barbara Krameris

Sędziowie: SA Stanisław Rączkowski(spr.)

SO Edyta Gajgał(del.)

po rozpoznaniu

skargi **T. S.**

wniesionej w dniu 30 maja 2016 roku

na naruszenie jego prawa do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym o sygn. 2 Ds. 179/15 nadzorowanym przez Prokuraturę Rejonową dla Wrocławia -Fabrycznej bez nieuzasadnionej zwłoki

na podstawie art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (Dz.U. z 2004 r., nr 179, poz.1843).

p o s t a n a w i a

I skargę oskarżonego T. S. oddalić;

II kosztami postępowania skargowego obciążyć Skarb Państwa.

III zwolnić T. S. od opłaty w kwocie 100 zł

UZASADNIENIE

W dniu 30 maja 2016 r. podejrzany T. S. złożył w Prokuraturze Rejonowej dla Wrocławia-Fabrycznej skargę na przewlekłość postępowania nadzorowanego przez tą prokuraturę w sprawie o sygn.. 2 Ds. 179/15. Skarga wraz z odpowiedzią na skargę została przekazana do Sądu Okręgowego we Wrocławiu 23 czerwca 2016 r. Wymieniony sąd uznał się niewłaściwym do rozpoznania skargi i przekazał skargę do rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu we Wrocławiu. Do tego sądu skarga wpłynęła 18 lipca 2016r. W skardze T. S. domagał się (dosł. cyt.):

- stwierdzenia przewlekłości postępowania przygotowawczego w niniejszej sprawie;

- przyznania od Skarbu Państwa na rzecz skarżącego kwoty 5000 złotych;

- zwolnienia w całości z opłaty sądowej.

W odpowiedzi na skargę Prokurator Okręgowy we Wrocławiu wniósł o jej oddalenie.

Sąd Apelacyjny ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 18 września 2015 r. Komisariat Policji W. G. powiadomiony został przez pokrzywdzonych o popełnieniu przestępstwa z art. 280§2k.k. Sprawcy przestępstwa nie byli znani. Po dokonaniu niezbędnych czynności w dniu 24

września 2015 r. w sprawie zostało wszczęte śledztwo. W dniu 10 października 2015 r. został zatrzymany T. S., a następnego dnia kolejne dwie osoby podejrzane.

Po dokonaniu zatrzymania osób podejrzanych dokonano ich okazania osobom pokrzywdzonym. W dniu 12 października 2015 r. przedstawiono podejrzany zarzuty i przesłuchano ich.

Na wniosek prokuratora sąd zastosował tymczasowe aresztowanie podejrzanych na okres trzech miesięcy. Podejrzanemu na jego wniosek udostępniono akta do zapoznania się.

W dniu 23 października 2015 r. zostały wydane postanowienia o dopuszczeniu dowodu z opinii biegłych lekarzy psychiatrów oraz zarządzono przeprowadzenie wywiadów środowiskowych przez kuratora sądowego. Opinie sądowo-psychiatryczne zostały wydane w dniu 28 października 2015 r. W sprawie wykonywane były czynności procesowe w postaci przesłuchania świadków a także uzyskano opinie biegłego z zakresu medycyny sądowej w odniesieniu do pokrzywdzonych M. B. i K. D.. Czynności procesowe były zlecone policji do wykonania. Dokonano czynności przeszukań(4.11.2015 r.), czynności oględzin i zabezpieczenia przedmiotów. Gromadzono dokumentację dotyczącą uprzedniej karalności podejrzanych. Rozpoznawano wnioski i zażalenia składane przez podejrzanych. Udostępniano podejrzany akta, na ich wniosek, w celu zapoznania się(opisane czynności były wykonywane w listopadzie i grudniu 2015 r.).Prokurator nadzorujący sprawę po zapoznaniu się z aktami wydał polecenie dotyczące wykonania dalszych czynności procesowych.

Zasła potrzeba dalszego przedłużenia śledztwa. W Dniu 23 grudnia 2015 r. zostało wydane postanowienie o przedłużeniu śledztwa na okres dalszych trzech miesięcy. Na wniosek podejrzanego udostępniono mu akta do zapoznania się. Akta wraz z wnioskami o przedłużenie tymczasowego aresztowania przesłano do Sądu Okręgowego we Wrocławiu. Sąd przedłużył tymczasowe aresztowanie podejrzanym(30.12.2015 r.).

W sprawie były wykonywane dalsze czynności procesowe. Przesłuchano kolejnych świadków. Dokonano czynności okazania. Rozpoznano kolejne wnioski i zażalenia podejrzanych. Prowadzono czynności sprawdzające(styczeń-luty 2016 r.). Podejrzany przedstawiono zmienione postanowienia o przedstawieniu zarzutów i przesłuchano ich(luty 2016r. marzec 2016 r.).

Podejrzany T. S., występujący z obrońcą z wyboru, w dniu 23 marca 2016 r. został doprowadzony do prokuratury na przesłuchanie. Wypowiedział pełnomocnictwo ustanowionemu obrońcy i odmówił udziału w czynnościach procesowych do czasu ustanowienia mu obrońcy z urzędu. W tym samym dniu wydano postanowienie o przedłużeniu śledztwa na okres dalszych trzech miesięcy. Sporządzono wnioski o przedłużenie tymczasowego aresztowania. Wnioski wraz z aktami przesłano do Sądu Okręgowego we Wrocławiu. Podejrzany na jego wniosek udostępniono akta. Podejrzany odmówił przeczytania akt. Wobec podejrzanych sąd przedłużył okres tymczasowego aresztowania na kolejne trzy miesiące.

Podejrzany wyznaczono obrońcę z urzędu. T. S. złożył wniosek do Sądu Okręgowego we Wrocławiu o odwołanie ustanowionego mu obrońcy z urzędu, a następnie cofnął swój wniosek. Obrońcy udostępniono akta do zapoznania się. Rozpoznawano kolejne wnioski i zażalenia podejrzanych. Wydano postanowienia o zasięgnięciu uzupełniających opinii biegłych(kwiecień 2016 r.), które uzyskano w maju.

W dniu 16 maja 2016 r. prokurator w obecności obrońcy z urzędu podejrzanego uzupełnił podejrzanemu zarzuty. Zostały wykonane czynności końcowe śledztwa. Podejrzany umożliwiono końcowe zapoznanie się z aktami śledztwa. T. S. po doprowadzeniu do prokuratury odmówił zapoznania się z aktami śledztwa. Śledztwo zostało zamknięte 20.06.2016 r. W tym też dniu został sporządzony i wniesiony do Sądu Okręgowego we Wrocławiu akt oskarżenia, którym objęte są trzy osoby. Postawiono im łączne 13 zarzutów, w tym oskarżonemu T. S. 6 zarzutów.

Zarządzeniem z dnia 29 czerwca 2016 r. wyznaczono termin rozprawy na dzień 14 lipca 2016 r. Dotychczas odbyły się dwie rozprawy: 14.07.2016 r. oraz 26.07.2016 r. Kolejny termin rozprawy jest wyznaczony na dzień 29.08.2016 r.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Skarga nie zasługuje na uwzględnienie.

Przy ocenie, czy doszło do naruszenia prawa strony do rozpoznania jej sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, trzeba – zgodnie z art. 2 ustawy z dnia 17 czerwca 2004r. – mieć na uwadze terminowość i prawidłowość czynności podjętych przez prokuratora prowadzącego lub nadzorującego postępowanie przygotowawcze w celu zakończenia tego postępowania, uwzględniając charakter owej sprawy, stopień faktycznej i prawnej jej zawikłaności, znaczenie dla strony, która wniosła skargę, rozstrzygniętych w niej zagadnień oraz zachowanie się stron, a w szczególności strony, która zarzuciła przewlekłość postępowania.

W orzecznictwie wskazuje się, że „ przez przewlekłość postępowania rozumie się w praktyce brak czynności zmierzających do rozstrzygnięcia zachodzący dłużej niż jest to konieczne do rozważenia sprawy bądź zgromadzenia dowodów. Chodzi o to, by czynności zmierzające do wydania orzeczenia kończącego zabierały odpowiednią ilość czasu, to jest odbywały się bez zbędnej zwłoki (...). **Taką zbędną zwłoką nie jest każdy upływ czasu, ale dopiero nadmierne odstępstwo od czasu zwykle koniecznego dla wykonania określonych czynności.** Przewlekłość postępowania zachodzi wtedy tylko, gdy zwłoka w czynnościach jest nadmierna (rażąca) i nie znajduje uzasadnienia w obiektywnych okolicznościach sprawy” (postanowienie Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 23 listopada 2010 r. sygn. akt II S 28/10 ; por. również postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 07 października 2010r. sygn. akt WSP 13/10; postanowienie Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 09 lutego 2005 r. sygn. akt II S 5/05; postanowienie Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 07 kwietnia 2009 r. sygn. akt II S 4/09).

Nie można również pomijać treści art. 6 ust. 1 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka i rozumienia tego przepisu w orzecznictwie Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, a zwłaszcza użytego w nim pojęcia „rozsądny termin zakończenia sprawy”. Zgodnie z tym przepisem każdy ma prawo do rozpoznania jego sprawy w rozsądnym terminie. Ocena, czy przewlekłość postępowania jest uzasadniona, musi być dokonywana w świetle szczególnych okoliczności sprawy i z uwzględnieniem takich kryteriów określonych w orzecznictwie Trybunału jak: stopień złożoności sprawy, zachowanie skarżącego i odpowiednich władz oraz znaczenie materii objętej skargą (zob. m.in. Kubiszyn v. Polska, wyrok ETPC 37437/97 z 30.01.2003; Jagiełło v. Polska, decyzja ETPC 61437/00 z 30.04.2002 r.; Jedamski v. Polska, wyrok ETPC 29691/96 z 26.07.2001 r.; Malicka-Wąsowska v. Polska, decyzja ETPC 41413/98 z 5.04. 2001 r.; Sobczyk v. Polska, wyrok ETPC 25693/94 z 2000 r.).

Podając analizie przebieg postępowania w sprawie oskarżonego T. S. należy stwierdzić, iż podniesiony w skardze zarzut przewlekłości postępowania nie znajduje potwierdzenia. Postępowanie to od momentu jego wszczęcia do chwili badania skargi toczyło się co do zasady sprawnie, nie sposób dopatrzeć się w tym zakresie znamion przewlekłości.

Nie można zgodzić się z twierdzeniem, że postępowanie „toczyło się przewlekłe”. Treść uzasadnienia skargi nie dostarcza żadnych merytorycznych argumentów pozwalających na uwzględnienie żądania skarżącego. Podnoszone przez skarżącego zarzuty, mające w istocie zakwestionować prawidłowość prowadzonego postępowania w zakresie przeprowadzenia dowodów są chybione.

W czasie postępowania przygotowawczego należało przeprowadzić szereg czynności procesowych. W sprawie są trzy osoby oskarżone. Zarzucono im popełnienie różnorodnych czynów na szkodę wielu pokrzywdzonych. Przesłanki zarzucane oskarżonym nie zostały ujawnione w jednym czasie. Stąd też, wbrew zarzutom stawianym w skardze, prawidłowo dopuszczono dowód z opinii biegłych psychiatrów, a następnie dopuszczono dowód z opinii uzupełniającej tych biegłych w odniesieniu do przestępstw później ujawnionych.

T. S. w uzasadnieniu swej skargi podniósł, że nie przeprowadzono konfrontacji, nie przesłuchano go gdy o to wnosił. Są to zarzuty dotyczące kwestii merytorycznych a nie przewlekłości postępowania. W toku postępowania przygotowawczego to prokurator decyduje jakie czynności procesowe należy przeprowadzić. Podejrzanemu służy prawo składania wniosków dowodowych. Zważyć należy, iż w toku postępowania sądowego czynności procesowe są

prowadzone w oparciu o zasadę bezpośredniości. Oskarżony będzie miał sposobność złożyć jeszcze wyjaśnienia oraz odnieść się do innych dowodów w tym wyjaśnieniach współoskarżonych oraz zeznań świadków.

Skarżący zarzucił również, iż dopiero 6 maja 2016 r. „zlecono wykonanie opinii biegłemu z zakresu medycyny sądowej. Ta czynność procesowa w żadnej mierze nie miała wpływu na przewlekłość prowadzonego postępowania, w sytuacji gdy w tym czasie przeprowadzane były inne czynności procesowe. Postanowienie z dnia 6 maja 2016 r. o zasięgnięciu opinii biegłego z zakresu medycyny sądowej dotyczyło ustalenia obrażeń jakich doznała W. K.. Opinia została sporządzona 17 maja 2016 r.

W tym stanie rzeczy Sąd Apelacyjny uznał, że złożona przez wnioskodawcę T. S. skarga na przewlekłość postępowania jest bezzasadna, w związku z czym orzekł jak na wstępie.

Na podstawie art. 623 k.p.k. Sąd Apelacyjny zwolnił T. S. z opłaty stałej od skargi w kwocie 100 zł, albowiem skarżący jest pozbawiony wolności, nie posiada majątku oraz dochodów.

SSA Stanisław Rączkowski SSA Barbara Krameris SSO(del.) Edyta Gajgał